

- Chinandega-León (Cordillera de Marabios). – MS, Čes. geol. úst. Praha ve spolupráci s Nicaragujským institutem teritoriálních studií. Praha, Managua.
- HRADECKÝ, P. – HAVLÍČEK, P. – HRUBEŠ, M. – KYCL, P., MLČOCH, B. – MRÁZOVÁ, Š. – NOVÁK, Z. – OPLETAL, M. – PŘICHYSTAL, A. –

- ŠEBESTA, J. – ŠEVČÍK, J. – BUSTILLO, M. – RIZO, Z. (2000): Geologická studie: výzkum přírodních rizik a zranitelnosti horninového prostředí v oblasti měst León, La Paz Centro a Malpaisillo. – Čes. geol. úst. Praha, INETER Managua.

BRACHIOPODI TRIASU A LIASU SEVERNÍCH VÁPENCOVÝCH ALP: NOVÉ POZNATKY

Triassic and Liassic brachiopods of the Northern Calcareous Alps: new data

Miloš SIBLÍK

Geologický ústav AV ČR, Rozvojová 135, 165 02 Praha 6

Key words: Brachiopods, Dachstein Limestone, Kössen Beds, Adnet Limestone, Northern Calcareous Alps

Abstract: Field works and preliminary study were made in the Dachstein Limestone of the Hochschwab (loc. Fölzalm) and of the Dachstein massif SSW of Hallstatt, in the Kössen Beds at the classical locality of Kössen in Tyrol, and in the Adnet Limestone s. s. in Adnet. The latter locality yielded interesting brachiopods of „southern“ affinity (*Linguihyris aspasia*, *Springia paolii*, *Bakonyithyris apenninica*, *Pisirhynchia*).

Roku 2000 jsem pokračoval ve výzkumu mesozoických brachiopodových faun Severních vápencových Alp, a to v triasu na Hochschwabu, v oblasti dachsteinského masívu jjz. od Hallstattu a na klasickém nalezišti Kössen v Tyrolsku, a dále pak v liasu na lokalitě Adnet. Brachiopodová fauna dachsteinského vápence v pohoří Hochschwab zjištěná v rifové facii v nejbližším okolí Fölzalmu je překvapivě monotónní a poskytla převážně jen špatně zachované jedince nórského druhu *Halorella amphitoma* (BRONN). Tím se výrazně odlišuje od početné a druhotně pestré fauny nedaleké lokality na Karlhochkogelu (lagunární a svahové facie), která byla sledována v minulých letech. V oblasti dachsteinského masívu jjz. od chaty Wiesberghaus byly zjištěny 2 nové lokality pestrých mikritů s *Triadithyris gregariaeformis* (ZUGM.), dobře dokumentující výskyt tohoto druhu při hranici trias/jura. V mikritech, které svědčí o dočasném vlivu marinní sedimentace během vzniku rozsáhlého komplexu dachsteinského vápence v této oblasti, nebyla zjištěna žádná jiná makrofauna.

Geologí klasické lokality kössenských vrstev v údolí Loferbachu u Kössenu v Tyrolsku se podrobňe zabýval URLICH (1972). Při loňských výzkumech jsem se zaměřil na nejvyšší části zdejšího profilu a jejich brachiopodovou faunu. Tyto partie poskytly velké jedince druhu *Oxycolpella oxycolpos* (SUÈSS), které představovaly přibližně 80 % všech brachiopodových nálezů. Jiné druhy se tam vyskyto-

valy jen sporadicky [*Fissirhynchia fissicostata* (SUÈSS), *Rhaetina pyriformis* (SUÈSS), *Zeilleria norica* (SUÈSS)]. Celé faunistické společenstvo tedy dobře odpovídá „facii s *oxycolpos*“ (nejvyšší trias, Eiberg Member) ve smyslu GOLEBIOWSKÉHO (1991).

Nálezy brachiopodů v hlíznatém adnetském vápenci s. s. v řadě lomů v Adnetu jsou dosti vzácné. Výjimkou je pouze dvojlon č. XXXVIII–XXXIX (Wolfgruberbruch), kde byl v loňském roce výzkum dokončen. V celkovém materiálu brachiopodů se mi podařilo zjistit druhy *Linguihyris aspasia* (ZITT.), *Bakonyithyris apenninica* (ZITT.), *Springia paolii* (CANAV.), *Pisirhynchia ex gr. retroplicata* (ZITT.) a *Calcirhynchia* (?) *laevicosta* (STUR in GEYER)). Kromě nejprve jmenovaného taxonu jsou všechny ostatní druhy zastoupeny pouze několika jedinci.

Celé společenstvo má jihoalpský charakter, stejně druhy jsou zastoupeny i ve fauně Schafbergu (Salzkammergut). Svrchnosinemurské stáří vrstev obsahujících jmenované brachiopody bylo potvrzeno studiem amonitové fauny, které prováděli DOMMERGUES, MEISTER a BÖHM (1995).

Práce na uvedeném výzkumu probíhaly s podporou grantů GA AV ČR A 301381 a GAČR 205/00/0944.

Literatura

- DOMMERGUES, J. L. – MEISTER, C. – BÖHM, F. (1995): New data on Austroalpine Liassic Ammonites from the Adnet Quarries and adjacent areas. – Jb. geol. B.-A., 138, 161–205. Wien.
 GOLEBIOWSKI, R. (1991): Becken und Riffe der alpinen Obertrias. Lithostratigraphie und Biofazies der Kössener Formation. – Exkursionen im Jungpaläoz. und Mesozökum Österreichs, Österr. Paläont. Ges., 79–119. Wien.
 SIBLÍK, M. (1997): Nové informace o brachiopodech liasu Severních vápencových Alp. – Zpr. geol. Výzk. v Roce 1996, 181. Praha.
 – (2000): Brachiopodová fauna některých významných svrchnotriassových lokalit Severních vápencových Alp. – Zpr. Geol. Výzk. v Roce 1999, 162–163. Praha.
 – (2000): On the find of Triassic brachiopod fauna in the variegated micrites on the Dachstein Plateau. – Slov. Geol. Mag., 7, n. 1, 91–94. Bratislava.
 URLICH, M. (1972): Ostracoden aus den Kössener Schichten und ihre Abhängigkeit von der Ökologie. – Mitt. Ges. Geol. Bergbaustud., 21, 661–710. Innsbruck.